

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUĐOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 23. novembra 2023 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 2011/95/EÚ – Normy pre priznanie postavenia utečenca alebo postavenia osoby s doplnkovou ochranou – Otec maloletých detí, ktoré sú utečencami a narodili sa v Belgicku – Otec, ktorý nie je ‚rodinným príslušníkom‘ v zmysle článku 2 písm. j) tejto smernice – Žiadosť o priznanie odvodenej medzinárodnej ochrany podaná týmto otcom – Zamietnutie – Neexistencia povinnosti členských štátov priznať dotknutej osobe právo požívať túto ochranu, ak individuálne nespĺňa podmienky na priznanie tejto ochrany – Článok 23 ods. 2 uvedenej smernice – Neuplatniteľnosť“

Vo veci C-374/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Conseil d'État (Štátna rada, Belgicko) z 18. mája 2022 a doručený Súdnemu dvoru 8. júna 2022, ktorý súvisí s konaním:

XXX

proti

Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory A. Prechal, sudcovia F. Biltgen, N. Wahl, J. Passer (spravodajca) a M. L. Arastey Sahún,

generálny advokát: G. Pitruzzella,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- XXX, v zastúpení: S. Janssens, avocate,
- belgická vláda, v zastúpení: M. Jacobs, C. Pochet a M. Van Regemorter, splnomocnené zástupkyne,

* Jazyk konania: francúzština.

– Európska komisia, v zastúpení: A. Azéma a J. Hottiaux, splnomocnené zástupkyne,
po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 20. apríla 2023,
vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 písm. j) a článku 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 337, 2011, s. 9).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi XXX, guinejským štátnym príslušníkom s bydliskom v Belgicku, na jednej strane a Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Generálny komisár pre utečencov a osoby bez štátnej príslušnosti, Belgicko) na druhej strane vo veci rozhodnutia posledného uvedeného zamietnuť žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorú XXX podal v tomto členskom štáte.

Právny rámec

- 3 V odôvodneniach 18, 19 a 38 smernice 2011/95 sa uvádza:

„(18) Pri vykonávaní tejto smernice by členské štáty mali zohľadňovať hlavne ‚najlepší záujem dieťaťa‘ v súlade s Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa z roku 1989 [prijatým Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 20. novembra 1989 (*Zbierka zmlúv Organizácie spojených národov*, zv. 1577, s. 3), ktorý nadobudol platnosť 2. septembra 1990]. Pri posudzovaní najlepších záujmov dieťaťa by členské štáty mali riadne zohľadňovať najmä zásadu celistvosti rodiny, prospechu a sociálneho rozvoja maloletej osoby, hľadiská ochrany a bezpečnosti a názory maloletej osoby v súlade s jej vekom a zrelosťou.

(19) Je potrebné rozšíriť pojem rodinných príslušníkov a zohľadniť rozličné osobitné okolnosti týkajúce sa závislého postavenia a osobitnú pozornosť treba venovať najlepšiemu záujmu dieťaťa.

...

(38) Pri rozhodovaní o nárokoch na dávky podľa tejto smernice by členské štáty mali náležite brať do úvahy najlepší záujem dieťaťa, ako aj konkrétne okolnosti závislosti od osoby s postavením medzinárodnej ochrany týkajúcej sa blízkych príbuzných, ktorí sú už v členskom štáte a ktorí nie sú rodinnými príslušníkmi uvedenej osoby. Vo výnimočných prípadoch, keď blízky príbuzný osoby s postavením medzinárodnej ochrany je zosobášená maloletá osoba, ale nie v sprievode svojho manžela alebo manželky, môže byť v najlepšom záujme maloletej osoby ostať so svojou pôvodnou rodinou.“

4 Článok 2 tejto smernice, nazvaný „Vymedzenia pojmov“, stanovuje:

„Na účely tejto smernice platia tieto vymedzenia pojmov:

...

j) ‚rodinní príslušníci‘ sú, pokiaľ už rodina existovala v krajine pôvodu, títo rodinní príslušníci osoby s postavením medzinárodnej ochrany, ktorí sú prítomní v tom istom členskom štáte, pokiaľ ide o žiadosť o medzinárodnú ochranu:

- manželský partner osoby s postavením medzinárodnej ochrany alebo jej nezosobášený partner v stabilnom vzťahu tam, kde právo alebo vnútroštátne postupy dotknutého členského štátu zaobchádzajú s nezosobášenými dvojicami spôsobom porovnateľným so zosobášenými dvojicami podľa svojho práva týkajúceho sa štátnych príslušníkov tretej krajiny,
- maloleté deti dvojíc uvedených v prvej zarážke alebo osoby s postavením medzinárodnej ochrany pod podmienkou, že sú nezosobášené, a bez ohľadu na to, či sa narodili v manželskom zväzku alebo mimo neho, alebo boli adoptované, ako je vymedzené podľa vnútroštátneho práva,
- otec, matka alebo iný dospelý, ktorý je zodpovedný za osobu s postavením medzinárodnej ochrany zo zákona alebo podľa vnútroštátnych postupov dotknutého členského štátu, ak je táto osoba maloletá a nezosobášená“.

5 Článok 3 uvedenej smernice s názvom „Výhodnejšie normy“ uvádza:

„Členské štáty môžu zaviesť alebo zachovávať výhodnejšie normy pre určovanie, kto je oprávnený ako utečenec alebo ako osoba oprávnená na doplnkovú ochranu, a pre určenie obsahu medzinárodnej ochrany, pokiaľ sú tieto normy zlučiteľné s touto smernicou.“

6 Článok 23 tej istej smernice, nazvaný „Zachovanie celistvosti rodiny“, stanovuje:

„1. Členské štáty zaistia, aby sa zachovala celistvosť rodiny.

2. Členské štáty zaistia, aby rodinní príslušníci osoby s postavením medzinárodnej ochrany, ktorí nie sú jednotlivo oprávnení na takúto ochranu, boli oprávnení požadovať výhody uvedené v článkoch 24 až 35 v súlade s vnútroštátnymi postupmi, pokiaľ je to zlučiteľné s ich osobným právnym postavením rodinného príslušníka.

3. Odseky 1 a 2 nie sú uplatniteľné v prípade, keď rodinný príslušník je alebo by bol vylúčený z medzinárodnej ochrany podľa kapitol III a V.

4. Bez ohľadu na odseky 1 a 2 môžu členské štáty odmietnuť, znížiť alebo zrušiť výhody uvedené v tomto dokumente z dôvodov vnútornej bezpečnosti alebo verejného poriadku.

5. Členské štáty môžu rozhodnúť, že sa tento článok uplatňuje aj na ostatných blízkych príbuzných, ktorí žili spolu ako súčasť rodiny v čase opustenia krajiny pôvodu a ktorí boli v tom čase celkom alebo podstatne závislí od osoby s postavením medzinárodnej ochrany.“

- 7 Výhody vymenované v článkoch 24 až 35 smernice 2011/95 sa týkajú práva na pobyt, cestovných dokladov, prístupu k zamestnaniu, prístupu k vzdelaniu a k postupom uznávania kvalifikácií, sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti, maloletých bez sprievodu, prístupu k ubytovaniu, slobody pohybu v rámci členského štátu, prístupu k prostriedkom pre začlenenie a napokon návratu do vlasti.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 8 XXX, guinejský štátny príslušník, pricestoval do Belgicka v roku 2007. Podal prvú žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorá bola zamietnutá, a po nej ďalšie dve žiadosti v rokoch 2010 a 2011, ktoré príslušný belgický orgán odmietol posúdiť.
- 9 Dňa 29. januára 2019 podal štvrtú žiadosť o medzinárodnú ochranu. Na podporu tejto žiadosti uviedol, že je otcom dvoch detí, ktoré sa narodili v Belgicku v rokoch 2016 a 2018 a ktorým bolo priznané postavenie utečencov, rovnako ako ich matke.
- 10 Keďže táto štvrtá žiadosť bola zamietnutá ako neprípustná, XXX podal opravný prostriedok na Conseil du contentieux des étrangers (Rada pre cudzinecké spory, Belgicko), ktorá ho rozhodnutím zo 17. apríla 2020 zamietla.
- 11 Vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o kasačnom opravnom prostriedku proti tomuto rozhodnutiu, sa pýta na uplatniteľnosť článku 23 smernice 2011/95, ktorej sa dovoľáva XXX, a to pokiaľ ide o jeho situáciu, keďže z článku 2 písm. j) tejto smernice vyplýva, že na rodinných príslušníkoch osoby s postavením medzinárodnej ochrany, ktorí sú uvedení v tejto smernici, sa táto smernica vzťahuje „pokiaľ už rodina existovala v krajine pôvodu“, a z vysvetlení poskytnutých XXX vyplýva, že jeho rodina nebola založená v krajine pôvodu, ale v Belgicku. To je predmetom prvej a druhej prejudiciálnej otázky.
- 12 V prípade uplatniteľnosti článku 23 smernice 2011/95 vnútroštátny súd uvádza, že navrhovateľ vo veci samej tvrdí, že pokiaľ nebol článok 23 smernice 2011/95 platne prebratý do belgického práva, tak má priamy účinok, z ktorého vyplýva povinnosť Belgického kráľovstva priznať mu medzinárodnú ochranu. Hoci má vnútroštátny súd pochybnosti o dôvodnosti tohto tvrdenia, keďže tento článok 23 uvádza len priznanie výhod podľa článkov 24 až 35 tejto smernice a toto priznanie predstavuje maximum, ktoré môže vyplývať z prípadného priameho účinku uvedeného článku 23, domnieva sa, že vzhľadom na to, že má rozhodnúť v poslednom stupni, je v tejto súvislosti povinný obrátiť sa na Súdny dvor. Tieto úvahy vedú vnútroštátny súd k položeniu tretej a štvrtej prejudiciálnej otázky. Tento súd okrem toho uvádza, že sa mu zdá vhodné položiť Súdnemu dvoru piatu otázku, ktorej znenie mu navrhol navrhovateľ vo veci samej.
- 13 Hoci vnútroštátny súd aj v tomto prípade pochybuje o dôvodnosti tvrdenia navrhovateľa vo veci samej, podľa ktorého z najlepšieho záujmu dieťaťa a rešpektovania rodinného života vyplýva, že podľa článku 23 tejto smernice sa medzinárodná ochrana prizná otcovi detí, ktorým bolo v Belgicku priznané postavenie utečenca a ktoré sa tam narodili, aj keď tento otec nespĺňa podmienky potrebné na získanie tejto ochrany, keďže sa zdá, že splnenie takýchto požiadaviek by mohlo byť zabezpečené udelením povolenia na pobyt, ktoré by uvedenému otcovi umožnilo legálne žiť v Belgicku, tiež sa domnieva, že v tejto súvislosti je povinný položiť Súdnemu dvoru otázku vzhľadom na to, že rozhoduje v poslednom stupni. Za týchto podmienok sa tento súd rozhodol položiť Súdnemu dvoru šiestu prejudiciálnu otázku, ktorej znenie mu takisto navrhol navrhovateľ vo veci samej.

14 Za týchto podmienok Conseil d'État (Štátna rada, Belgicko) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Majú sa článok 2 písm. j) a článok 23 [smernice 2011/95] vykladať tak, že sa uplatnia na otca dvoch detí, ktoré sa narodili v Belgicku a ktorým tam bolo priznané postavenie utečenca, hoci v už citovanom článku 2 písm. j) sa uvádza, že [táto smernica] sa vzťahuje na rodinných príslušníkov osoby s postavením medzinárodnej ochrany, „pokiaľ už rodina existovala v krajine pôvodu“?
2. Vyplýva z okolnosti, ktorú [navrhovateľ vo veci samej] uviedol na pojednávaní, že jeho deti sú na neho odkázané a že najlepší záujem jeho detí podľa neho vyžaduje, aby sa mu poskytla medzinárodná ochrana, vzhľadom na odôvodnenia 18, 19 a 38 smernice 2011/95, že pojem „rodinní príslušníci“ osoby s postavením medzinárodnej ochrany, na ktorých sa vzťahuje [táto smernica], sa rozširuje aj na rodinu, ktorá neexistovala v krajine pôvodu?
3. V prípade kladnej odpovede na prvé dve prejudiciálne otázky, môže mať článok 23 [smernice 2011/95], ktorý nebol prebratý do belgického práva s cieľom stanoviť, že otcovi detí, ktoré sa narodili v Belgicku a bolo im tam priznané postavenie utečenca, sa má udeliť povolenie na pobyt alebo poskytnúť medzinárodná ochrana, priamy účinok?
4. Ak je odpoveď na predchádzajúcu otázku kladná, priznáva článok 23 [smernice 2011/95] v prípade, ak nebol prebratý, otcovi detí, ktoré sa narodili v Belgicku a bolo im tam priznané postavenie utečenca, právo domáhať sa výhod uvedených v článkoch 24 až 35 [tejto smernice] vrátane povolenia na pobyt, ktoré mu umožní legálne sa zdržiavať v Belgicku so svojou rodinou, alebo právo na poskytnutie medzinárodnej ochrany, aj keď tento otec individuálne nespĺňa podmienky potrebné na poskytnutie medzinárodnej ochrany?
5. Vyžaduje potrebný účinok článku 23 [smernice 2011/95] v spojení s článkami 7, 18 a 24 Charty základných práv Európskej únie a s odôvodneniami 18, 19 a 38 [tejto smernice], aby členský štát, ktorý neupravil svoje vnútroštátne právo tak, aby sa rodinní príslušníci [v zmysle uvedenom v článku 2 písm. j) uvedenej smernice alebo vo vzťahu ku ktorým existuje individuálna situácia odkázanosti] osoby s takým postavením mohli v prípade, ak individuálne nespĺňajú podmienky na priznanie takéhoto postavenia, domáhať určitých výhod, priznal týmto rodinným príslušníkom právo na odvodené postavenie utečenca, aby sa mohli domáhať uvedených výhod s cieľom zachovať celistvosť rodiny?
6. Vyžaduje článok 23 [smernice 2011/95] v spojení s článkami 7, 18 a 24 Charty základných práv Európskej únie a s odôvodneniami 18, 19 a 38 [tejto smernice], aby členský štát, ktorý neupravil svoje vnútroštátne právo tak, aby rodičia osoby, ktorej bolo priznané postavenie utečenca, mohli požívať výhody vymenované v článkoch 24 až 35 tejto smernice, poskytol týmto rodičom odvodenú medzinárodnú ochranu s cieľom prednostne zohľadniť najlepší záujem dieťaťa a zabezpečiť účinnosť jeho postavenia utečenca?“

O prejudiciálnych otázkach

15 Ako vyplýva z ustálenej judikatúry Súdného dvora, konanie, ktoré je upravené v článku 267 ZFEÚ, predstavuje nástroj spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi, prostredníctvom ktorého Súdny dvor týmto súdom poskytuje výklad práva Únie potrebný na vyriešenie sporov, ktoré prejednávajú. Odôvodnením návrhu na začatie prejudiciálneho konania nie je formulovanie

poradných názorov na všeobecné alebo hypotetické otázky, ale potreba, ktorá je vnútorne spätá s efektívnym riešením určitého sporu. Ako vyplýva zo samotného znenia článku 267 ZFEÚ, požadované rozhodnutie o prejudiciálnej otázke musí byť „nevyhnutné“ na to, aby umožnilo vnútroštátnemu súdu „vydať rozsudok“ vo veci, ktorá mu bola predložená (rozsudok z 26. marca 2020, Miesto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, body 43 až 45, ako aj citovaná judikatúra).

- 16 Súdny dvor tak opakovane pripomenul, že zo znenia a systematiky článku 267 ZFEÚ vyplýva, že prejudiciálne konanie predovšetkým predpokladá, že pred vnútroštátnymi súdmi skutočne prebieha konanie, v rámci ktorého majú vydať rozhodnutie, pri ktorom budú môcť zohľadniť rozsudok v prejudiciálnom konaní (rozsudok z 26. marca 2020, Miesto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 46, ako aj citovaná judikatúra).
- 17 Z údajov uvedených v návrhu na začatie prejudiciálneho konania a zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, pritom vyplýva, že vo veci samej vnútroštátny súd rozhoduje o opravnom prostriedku týkajúcom sa rozhodnutia, ktorým bola navrhovateľovi vo veci samej zamietnutá medzinárodná ochrana, o ktorú požiadal. Z tohto rozhodnutia a zo spisu naopak nijako nevyplýva, že by tento navrhovateľ konkrétne žiadal o jednu alebo viaceré výhody uvedené v článkoch 24 až 35 smernice 2011/95, na ktoré odkazuje článok 23 ods. 2 tejto smernice, ani to, že by sa rozhodnutie, o ktoré ide vo veci samej, týkalo odmietnutia takýchto výhod.
- 18 Navrhovateľ vo veci samej sa totiž namiesto toho, aby konkrétne požiadal o určitú výhodu spomedzi tých, ktoré sú vymenované v článkoch 24 až 35 smernice 2011/95, tým, že sa obráti na vnútroštátny orgán, ktorý by mu mohol priznať alebo odmietnuť priznať túto výhodu, a následne napadol prípadné odmietnutie pred príslušnými vnútroštátnymi súdmi uvedením dôvodov, pre ktoré sa domnieva, že má nárok na dotknutú výhodu alebo výhody podľa smernice 2011/95, a najmä podľa článku 23 tejto smernice, rozhodol požiadať o priznanie medzinárodnej ochrany, pričom tvrdil, že takýto nárok je jedinou možnosťou napraviť údajnú absenciu správneho prebratia tohto článku 23 do vnútroštátneho práva.
- 19 Treba však konštatovať, že ako v podstate správne rozhodla Conseil du contentieux des étrangers (Rada pre cudzinecké spory) vo svojom rozhodnutí zo 17. apríla 2020, ktoré bolo napadnuté pred vnútroštátnym súdom, a to aj bez ohľadu na to, či by sa navrhovateľ vo veci samej, ktorého rodina nebola založená v krajine pôvodu, mohol prípadne a bez ohľadu na znenie článku 23 ods. 2 smernice 2011/95 v spojení s jej článkom 2 písm. j) domáhať výhod podľa tohto článku 23 a či toto posledné uvedené ustanovenie bolo alebo nebolo správne prebraté do vnútroštátneho práva, dotknutá osoba nemôže v žiadnom prípade požívať medzinárodnú ochranu, keďže individuálne nespĺňa podmienky stanovené právom Únie na priznanie takejto ochrany.
- 20 Súdny dvor totiž rozhodol, že smernica 2011/95 nestanovuje takéto odvodené rozšírenie postavenia utečenca alebo postavenia osoby s doplnkovou ochranou na rodinných príslušníkov osoby, ktorej bolo toto postavenie priznané, ktorí individuálne nespĺňajú podmienky na priznanie uvedeného postavenia. V tejto súvislosti z článku 23 tejto smernice vyplýva, že táto smernica sa obmedzuje na to, že ukladá členským štátom povinnosť upraviť svoje vnútroštátne právo tak, aby sa takíto rodinní príslušníci mohli v súlade s vnútroštátnymi postupmi a v rozsahu, v akom je to v súlade s osobným právnym postavením týchto rodinných príslušníkov, dožadovať určitých výhod, ktoré okrem iného zahŕňajú vydanie povolenia na pobyt, prístup k zamestnaniu alebo prístup ku vzdelaniu a ktorých cieľom je zachovať celistvosť rodiny [rozsudky zo 4. októbra 2018, Ahmedbekova, C-652/16, EU:C:2018:801, bod 68, a z 9. novembra 2021, Bundesrepublik Deutschland (Zachovanie celistvosti rodiny), C-91/20, EU:C:2021:898, bod 36].

- 21 Je pravda, že právo Únie nebráni tomu, aby členský štát na základe výhodnejších vnútroštátnych ustanovení, ako sú ustanovenia uvedené v článku 3 smernice 2011/95, priznal odvodene a na účely zachovania celistvosti rodiny postavenie utečenca „rodinným príslušníkom“ osoby požívajúcej takúto ochranu pod podmienkou, že to je zlučiteľné s touto smernicou.
- 22 Táto možnosť je však prenechaná členským štátom, pričom belgický zákonodarca, ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania a zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, ju nevyužil vo vzťahu k rodinným príslušníkom osoby s postavením medzinárodnej ochrany, ktorí jednotlivito nespĺňajú podmienky na priznanie tejto ochrany.
- 23 Navyše z bodov 12 a 13 tohto rozsudku vyplýva, že samotný vnútroštátny súd má pochybnosti, pokiaľ ide o možnosť založiť právo na medzinárodnú ochranu, o aké ide vo veci samej, na článku 23 smernice 2011/95, ale keďže v prejednávanej veci má rozhodnúť v poslednom stupni, usúdil, že je povinný položiť v tejto súvislosti Súdnemu dvoru otázku.
- 24 Za týchto podmienok a vzhľadom na judikatúru pripomenutú v bodoch 15 a 16 tohto rozsudku a na predmet sporu vo veci samej, ako bol spresnený v bodoch 17 a 18 tohto rozsudku, treba na položené prejudiciálne otázky odpovedať len v rozsahu, v akom sa tieto otázky týkajú určenia, či osoba nachádzajúca sa v situácii navrhovateľa vo veci samej má právo na medzinárodnú ochranu, pričom v zostávajúcej časti je návrh na začatie prejudiciálneho konania neprípustný.
- 25 Vzhľadom na vyššie uvedené a najmä na skutočnosti pripomenuté v bodoch 20 až 22 tohto rozsudku treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 23 smernice 2011/95 sa má vykladať v tom zmysle, že členským štátom neukladá povinnosť priznať rodičovi dieťaťa, ktoré má postavenie utečenca v členskom štáte, právo na medzinárodnú ochranu v tomto členskom štáte.

O trovách

- 26 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany

sa má vykladať v tom zmysle, že:

členským štátom neukladá povinnosť priznať rodičovi dieťaťa, ktoré má postavenie utečenca v členskom štáte, právo na medzinárodnú ochranu v tomto členskom štáte.

Podpisy